

Sygn. akt IV KK 289/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2022 r. na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

sprawy P. B. ukaranego za czyny z art. 51 § 2 k.w. i inne,

wskutek kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na korzyść ukaranego od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w G. z dnia 9 grudnia 2021 r., sygn. akt III W [...],

uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem nakazowym z dnia 9 grudnia 2021 r., w sprawie III W [...], uznał obwinionego P. B. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów stanowiących wykroczenia z art. 51 § 2 k.w., art. 65 § 1 k.w., art. 65a § 1 k.w., art., 66 § 1 k.w. oraz z art. 141 k.w. - i za to na mocy art. 51 § 2 k.w., przy zastosowaniu art. 9 § 2 k.w. wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności,

polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie; na mocy art. 118 § 1 k.p.w. i art. 119 k.p.w. w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa opłatę w kwocie 120 zł i zryczałtowane wydatki w kwocie 70 zł.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 8 stycznia 2022 r. (k. 14).

Kasację od tego wyroku wniósł na podstawie art. 110 § 1 k.p.w. na korzyść obwinionego P. B. Prokurator Generalny, który na mocy art. 111 k.p.w., art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w. zarzucił:

- rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 93 § 2 k.p.w., polegające na wydaniu wobec P. B. wyroku w postępowaniu nakazowym mimo, że okoliczności popełnienia opisanych we wniosku o ukaranie czynów z art. 51 § 2 k.w., art. 65a k.w., art. 65 § 1 k.w., art. 141 k.w. oraz art. 66 § 1 k.w. w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego budziły wątpliwości, w szczególności w zakresie daty popełnienia tych wykroczeń;

- rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 20 § 1 k.w., polegające na wymierzeniu obwinionemu za stypizowane w art. 51 § 2 k.w., art. 65a k.w., art. 65 § 1 k.w., art. 141 k.w. oraz art. 66 § 1 k.w. wykroczenia, na mocy art. 51 § 2 k.w. przy zastosowaniu art. 9 § 2 k.w., kary 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, a tym samym wymierzenie kary w wysokości, która nie jest przewidziana w przepisie określającym maksymalny wymiar kary ograniczenia wolności za popełnienie wykroczenia.

W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku nakazowego w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja przedstawiona przez Prokuratora Generalnego okazała się być w sposób oczywisty zasadna, co upoważniało do rozpoznania jej w trybie art. 535 § 5 k.p.k., a zatem do uwzględnienia w całości na posiedzeniu bez udziału stron.

Podnosząc zarzut naruszenia przepisu art. 93 § 2 k.p.w. trafnie autor kasacji zauważył, iż dla prawidłowego zastosowania tego przepisu konieczne jest wystąpienie przesłanki między innymi w postaci tego, że okoliczności popełnienia opisanych we wniosku o ukaranie czynów w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie budzą wątpliwości. Tymczasem okoliczności te odnoszące się czynów z art. 51 § 2 k.w., art. 65a k.w., art. 65 § 1 k.w., art. 141 k.w. i art. 66 § 1 k.w. w niniejszej sprawie budzą wątpliwości w zakresie czasu ich popełnienia.

Sąd Rejonowy przyjął w wyroku nakazowym, iż wykroczenia miały miejsce w dniu 21 lipca 2021 r. Taką też datę przyjęto we wniosku o ukaranie i notatkach urzędowych z dnia 21 lipca 2021 r. oraz 18 sierpnia 2021 r. (k. 4 - 5). Z notatki urzędowej z dnia 17 lipca 2021 r. (k. 2 - 3) wynika jednak, iż do popełnienia wszystkich wykroczeń doszło w dniu 17 lipca 2021 r., przy czym na notatce tej znajduje się adnotacja, że notatka ta wpłynęła do I Komisariatu Policji w G. w dniu 19 lipca 2021 r. Fakty te wykluczają przyjętą przez Sąd wersję, iż do czynów opisanych we wniosku o ukaranie doszło w dniu 21 lipca 2021 r.

Trafnie też zarzucił Prokurator Generalny, że Sąd Rejonowy w G. naruszył przepis art. 20 § 1 k.w., który stanowi, że kara ograniczenia wolności trwa jeden miesiąc. Od zasady tej nie przewidziano żadnych wyjątków. Tym samym jest to kara bezwzględnie oznaczona, a zatem jej granice są sztywno określone i nie ma możliwości ich zmiany w ramach wymiaru kary. Braku prawnej możliwości orzeczenia kary ograniczenia wolności przekraczającej miesiąc nie eliminuje także przepis art. 9 § 2 k.w. stanowiący, że wymierza się za dwa lub więcej wykroczeń jedną karę w granicach zagrożenia przewidzianego w przepisie przewidującym najsurowszą karę. Określa on wprowadzić w sposób autonomiczny sposób wymierzenia kary w przypadku zbiegu realnego wykroczeń, nie daje jednak podstawy do orzeczenia kary ograniczenia w innym wymiarze niż jeden miesiąc (*por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 2021 r., V KK 86/21, LEX nr 3150713; z dnia 24 października 2018 r., V KK 473/18, LEX nr 2573402*).

Nie ulega wątpliwości, że stwierdzone powyżej uchybienia miały rażący charakter i istotnie wpłynęły na treść wyroku, albowiem w zakresie obrazy przepisu art. 93 § 2 k.p.w. Sąd przyjął nieprawidłową datę popełnionych wykroczeń, zaś naruszenie art. 20 § 1 k.w. spowodowało doznanie przez obwinionego dolegliwości większej, niż winno to nastąpić w sytuacji prawidłowego zastosowania normy art. 51 § 2 k.w., na podstawie którego to przepisu Sąd stosując art. 9 § 2 k.w. wymierzył surowszą karę ograniczenia wolności, niż pozwalał na to przepis.

Trafnie też zwrócił autor kasacji uwagę, iż w zaskarżonym wyroku nakazowym doszło w zakresie kwalifikacji prawnej do oczywistej omyłki pisarskiej, co winien mieć na uwadze Sąd Rejonowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy.

W rezultacie, Sąd Najwyższy uwzględniając kasację Prokuratora Generalnego wniesioną na korzyść ukaranego, na mocy art. 537 § 2 k.p.k. uchylił wyrok Sądu Rejonowego w G. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

[as]